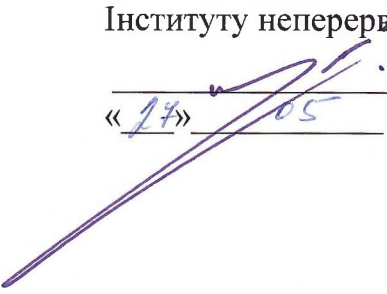

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний авіаційний університет
Навчально-науковий інститут неперервної освіти
Кафедра управління людським фактором

УЗГОДЖЕНО

В.о. директора Навчально-наукового
Інституту неперервної освіти

_____ Артем СЛЮНЯЄВ
« 17 » 05 2022 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчальної роботи

_____ Анатолій ГОЛУХІН
« 24 » 05 2022 р.

Система менеджменту якості

ПРОГРАМА
Науково-дослідної практики у сфері психології
екстремальних і кризових ситуацій

Освітньо-професійна програма: «Психологія екстремальних і кризових ситуацій»

Галузь знань: 05 «Соціальні та поведінкові науки»

Спеціальність: 053 «Психологія»

Форма навчання	Курс	Семестр	Усього (годин/кредитів ECTS)	Самостійна робота	Форма семестрового контролю
Денна	1	2	135/4.5	135	Залік

Індекс: РМ-11-053/21-2.2.1.1

СМЯ НАУ ПП 17.03(10)-02-2022

Система менеджменту якості.
Програма науково-дослідної практики

Шифр
документа

СМЯ НАУ
ПП 17.03(10)-01-2022

стор. 2 з 21

Робочу програму розробив доцент кафедри УНУ Шаблій Л.М.

Програму науково-дослідної практики розроблено на основі робочого навчального плану № РМ-11-053/21-2.2.1.1, затвердженого 28.08.2021 року підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «Магістр» за спеціальністю 053 «Психологія», освітньо-професійна програма «Психологія екстремальних і кризових ситуацій» (далі ОПП), та відповідних нормативних документів.

Програму розробила
професор кафедри управління
людським фактором Світлана ТОЛОЧКО

Програму обговорено та схвалено на засіданні кафедри управління людським фактором, протокол № 9 від «17» березня 2022 р.

Завідувач кафедри Людмила СИДОРЧУК

Програму обговорено та схвалено на засіданні науково-методично-редакційної ради Навчально-наукового інституту неперервної освіти, протокол № 4 від «05» травня 2022 р.

Голова НМРР Артем СЛЮНЯЄВ

Рівень документа – 3б
Плановий термін між ревізіями – 1 рік
Контрольний примірник

Робочу програму розробив доцент кафедри УНУ Шаблій Л.М.

ЗМІСТ

<u>1</u>	ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ.....	
1.1	Відомості про спеціальність та освітньо-професійну програму	
1.2.	Відомості про бази практики.....	
1.3.	Цілі практики	
1.4.	Мета практики.....	
1.5.	Загальні та фахові компетентності	
<u>2</u>	ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИКИ	
2.1	Організаційні питання.....	
2.2	Обов'язки керівників практики	
2.3	Обов'язки здобувача вищої освіти	
<u>3</u>	ЗМІСТ ПРОГРАМИ ПРАКТИКИ	
3.1	План-графік виконання програми практики.....	
3.2	Індивідуальні завдання	
3.3	Тематика занять	
3.4	Рекомендована література	
<u>4</u>	ЗВІТ З ПРАКТИКИ.....	
4.1	Інформація про порядок підведення підсумків практики.....	
4.2	Форма звітності	
4.3	Форма оцінювання проходження практики	
4.4	Інформація про підсумки практики.....	
<u>5.</u>	ФОРМИ ДОКУМЕНТІВ СИСТЕМИ МЕНЕДЖМЕНТУ ЯКОСТІ.....	

1 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1 Відомості про спеціальність та освітньо-професійну програму

Освітньо-професійна програма «Психологія екстремальних і кризових ситуацій» зі спеціальності 053 «Психологія» є актуальною і затребуваною на ринку праці. Випускники цієї освітньої програми можуть працювати з персоналом різних категорій на важливих ділянках психологічного забезпечення та надання психологічної допомоги в організаціях та на підприємствах, де мають місце високі психологічні навантаження, особлива складність професійних завдань, несприятливі умови праці, професійні ризики, потенційні небезпеки та підвищена відповідальність. Зокрема, випускники програми здатні розв'язувати практичні та дослідницькі задачі, пов'язані з:

- психологічними проблемами особистості у сучасному суспільстві та у різних професійних осередках, яким притаманні підвищені психологічні навантаження;
- наданням невідкладної психологічної допомоги та психологічної підтримки в екстремальних та кризових ситуаціях життєдіяльності людини;
- подоланням наслідків психологічних травм та психічного виснаження, психологічною посттравматичною реабілітацією особистості;
- психологічним забезпеченням переговорного процесу та кризового менеджменту;
- психологічною експертизою заходів техногенної безпеки та безпеки праці на виробництві;
- мобілізацією індивідуального та командного потенціалу в умовах складної спільної діяльності.

Це дозволить їм працювати на посадах психолога підприємств та установ критичної або техногенно-небезпечної інфраструктури, психолога у виробничих підрозділах психофізіології та безпеки праці, психолога відомчих психологічних та науково-методичних центрів, психолога-консультанта у психологічних службах та центрах надання психологічної допомоги різним соціальним групам населення, психолога у відомчих та ситуативних кризових центрах, психолога-реабілітолога, психолога в медичних закладах.

Програма науково-дослідної практики для здобувачів освітнього ступеня «Магістр» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» спеціальності 053 «Психологія» освітньо-професійної програми «Психологія екстремальних і кризових ситуацій» укладена відповідно до «Положення про організацію та проведення практики здобувачів вищої освіти Національного авіаційного університету», затвердженого наказом № 659/ од від 09.12.2021 р., навчального плану, освітньо-професійної програми фахівця вище зазначеної спеціальності.

Науково-дослідна практика проводиться у другому семестрі першого курсу, тривалість практики для студентів денної форми навчання становить три тижні, 135 годин, 3,5 кредитів ЄКТС.

Науково-дослідна практика магістрів є обов'язковим компонентом освітньо-професійної програми для здобуття кваліфікаційного рівня магістра з відповідної спеціальності і має на меті набуття здобувачами професійних навичок та вмінь

Робочу програму розробили доценти кафедри УНУ Шабали І.М.

здійснення самостійної науково-дослідної роботи. Для проходження науково-дослідної практики кафедра управління людським фактором Навчально-наукового інституту неперервної освіти залучає здобувачів вищої освіти безпосередньо до проведення науково-дослідної роботи, підготовки наукових звітів, розробки наукової тематики кафедри.

1.2 Відомості про бази практики

Основним базовим об'єктом науково-дослідної практики є кафедра управління людським фактором або інші кафедри та науково-навчальні центри НАУ. Науково-дослідна практика може проводитися також за додаткової потреби на базі науково-дослідних закладів, відповідних профільних кафедр закладів вищої освіти, наукових та аналітичних підрозділів підприємств, установ, організацій, відомств, які проводять науково-дослідні роботи чи здійснюють розробки та мають наукові здобутки у сфері наукової проблематики здобувачів вищої освіти.

1.3 Цілі практики

У результаті проходження науково-дослідної практики здобувач вищої освіти повинен досягнути планових результатів навчання та:

Знати:

- сутність та специфіку науково-дослідної діяльності в сфері психологічних наук;
- основні вимоги до здійснення науково-дослідної діяльності, до професійної підготовки та особистості психолога;
- основні принципи роботи з емпіричною базою дослідження;
- стратегії науково-дослідної роботи та методи наукових досліджень;
- наукознавчі та методологічні основи наукових досліджень;
- вимоги до оформлення результатів науково-дослідної роботи;
- етичні та правові основи наукової діяльності тощо.

Вміти:

- здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем психологічної науки та / або практики;
- самостійно планувати, організувати та здійснювати психологічне дослідження з елементами наукової новизни та / або практичної значущості;
- здійснювати науковий аналіз чинників, що визначають динаміку психічних і соціально-психологічних процесів в екстремальних і кризових ситуаціях і в постекстремальний період;
- здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно важливих знань із різних джерел із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій;
- узагальнювати емпіричні дані та формулювати теоретичні висновки;
- здійснювати аналітичний пошук відповідної до сформульованої проблеми наукової інформації та оцінювати її за критеріями адекватності;
- здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.

Робочу програму розробили доценти кафедри УНУ Шабали І.М.

Робоча програма розробилася за участю кафедр УТЮ Шабай Л.М.

Науково-дослідна практика повинна відповідати напряму наукових досліджень здобувача. Під час такої практики надається можливість використати нові методи та отримати необхідні результати досліджень, що їх проводить магістрант при написанні кваліфікаційної роботи. На певний час здобувач змінює роль: від здобувача-слухача до науковця-дослідника, що надає змогу самому оцінити складність науково-дослідної роботи.

1.4 Мета практики

Головна мета науково-дослідної практики магістрів – підготування глибоко мислячого спеціаліста, який володіє основами теорії науки і творчої діяльності, практичними навичками збору, оброблення та аналізу даних, результатів наукових експериментів, здатного генерувати ідеї, володіти нахилами і здібностями до наукових повідомлень і прогнозів.

Здобувачі вищої освіти набувають досвіду науково-дослідної роботи у широкому спектрі можливих форм цієї діяльності: праці з першоджерелами (монографіями, науковими статтями, авторефератами, дисертаційними дослідженнями), планування та організації елементів емпіричних досліджень, застосування методів кількісного та якісного аналізу емпіричних даних, консультування з науковими керівниками та науково-педагогічними працівниками навчально-наукових підрозділів НАУ, участь у наукових обговореннях, та ін.. Робота здобувачів-магістрантів під час науково-дослідної практики проводиться відповідно до логіки роботи над магістерською дисертацією. Супутньою метою науково-дослідної практики магістрів є закріплення та розвиток набутих у процесі навчання професійних знань у галузі психології із дисциплін магістерської програми, а також збір фактичного матеріалу для якісної підготовки кваліфікаційної магістерської роботи, перевірка здатності прийняття самостійних рішень під час виконання конкретної роботи в реальних умовах.

1.5. Загальні та фахові компетентності (далі ЗК та ФК)

У результаті проходження науково-дослідної практики здобувач вищої освіти повинен досягнути програмних результатів навчання та набути такі компетентності:

Загальні компетентності

- ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК2. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
- ЗК3. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- ЗК5. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.
- ЗК6. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
- ЗК7. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо

Фахові компетентності

ФК1. Здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем психологічної науки та / або практики.

Робоча програма розробилася за участю кафедр УТЮ Шабай Л.М.

Робота програми розроблена зовнішніми кафедрами УНУ «Навіації» ІМ

ФК2. Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження з елементами наукової новизни та / або практичної значущості.

ФК3. Здатність обирати і застосувати валідні та надійні методи наукового дослідження та/або доказові методики і техніки практичної діяльності.

ФК6. Здатність ефективно взаємодіяти з колегами в моно- та мультидисциплінарних командах.

ФК7. Здатність приймати фахові рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності.

ФК8. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію.

ФК9. Здатність дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватися загальнолюдськими цінностями.

2 ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИКИ

2.1 Організаційне та науково-методичне керівництво практикою

Організаційне та науково-методичне керівництво і виконання програми науково-дослідної практики забезпечує кафедра управління людським фактором. Здобувачі вищої освіти направляються на практику наказом ректора університету.

Організація та керівництво науково-дослідною практикою здійснюється згідно «Положення про організацію та проведення практик здобувачів вищої освіти Національного авіаційного університету», затвердженого наказом ректора від 09.12.2021 р. № 651/од.

Науково-дослідна практика для здобувачів за спеціальністю 053 «Психологія» освітньої програми «Психологія екстремальних і кризових ситуацій» проводиться згідно з навчальним планом для денної форми навчання. Програма науково-дослідної практики передбачає виконання поставлених завдань практики. Кожен здобувач повинен отримати конкретні наукові результати з обраної наукової проблеми, що будуть відображені у формулюванні теми кваліфікаційної роботи магістра.

Програма науково-дослідної практики здобувачів складається з наступних частин:

- формування індивідуального графіку проходження науково-дослідної практики;
- складання бібліографії джерел за темою магістерської роботи;
- написання оглядового реферату з теоретичної частини магістерської роботи;
- участь у науково-дослідній роботі кафедри або лабораторії НДІ (допомога у підготовці до видання збірників наукових праць, підготовці і проведенні наукових конференцій тощо);
- участь у науково-практичних конференціях та наукових семінарах;
- написання статті або тез за темою магістерської роботи;

Робота програми розроблена зовнішніми кафедрами УНУ «Навіації» ІМ

	Система менеджменту якості. Програма науково-дослідної практики	Шифр документа	СМЯ НАУ ПП 17.03(10)-01-2022
		стор. 8 з 21	

Робота програму розробив доцент кафедри УПО Шабошій Л.М.

- виконання індивідуального завдання;
- оформлення звіту про проходження науково-дослідної практики і його захист.

Викладач кафедри забезпечує науково-методичне керівництво у процесі проходження практики і контроль за виконанням плану, перевіряє і оцінює кінцеві результати на підставі характеристики і звіту, які представлені здобувачами після завершення роботи. Здобувач, прибувши до бази практики, повинен подати керівникові практики щоденник, пройти інструктаж з правил внутрішнього розпорядку закладу, техніки безпеки, уточнити план проходження практики, отримати завдання для проведення науково-дослідної роботи.

Під час проходження практики здобувач вищої освіти зобов'язаний:

- суворо дотримуватися правил внутрішнього розпорядку навчального закладу (лабораторії НДІ) – бази практики, студент може бути відсутнім лише з дозволу керівників практики;
- сумлінно виконувати завдання практики, передбачені програмою;
- виявляти високу відповідальність, старанність, творчу ініціативу, наполегливість, організованість, дисциплінованість, педагогічний такт і гуманність;
- систематично вносити записи до щоденника з практики та своєчасно подавати на перевірку необхідну документацію.

Наприкінці практики здобувач звітує про виконання програми науково-дослідної практики на засіданні кафедри (лабораторії НДІ) – бази практики й подає до фахової кафедри необхідну звітну документацію.

Підсумки науково-дослідної практики підбиваються на підсумковій студентській конференції кафедри.

2.2 Обов'язки керівника практики

Основними обов'язками відповідальних за науково-дослідну практику від кафедри є:

- організація та проведення настановчої конференції для здобувачів кафедри та надання їм необхідних документів перед початком практики;
- забезпечення своєчасності формування здобувачами індивідуальних графіків проходження практики;
- своєчасне проведення настановчих зборів з науково-дослідної практики, ознайомлення здобувачів з вимогами до оформлення документації з практики, системою звітності та критеріями оцінки з практики, які регламентуються відповідною нормативною та методичною документацією з організації та проведення практики.
- консультування здобувачів щодо термінів і порядку проходження практики, оформлення документів з практики та захисту звіту;
- забезпечення своєчасності надання здобувачами на кафедру звітів з науково-дослідної практики та інших документів, необхідних для захисту, їх перевірка та візування;

Робота програму розробив доцент кафедри УПО Шабошій Л.М.

Робочу програму розробив доцент кафедри УПО Шафій Л.М.

- звітування на засіданні кафедри про підсумки практики;
- розробка та надання здобувачам індивідуальних завдань та інших вказівок для проходження практики;
- контроль за своєчасністю формування та виконанням індивідуальних графіків проходження практики здобувачами;
- консультування здобувачів щодо виконання індивідуального завдання практики та оформлення документів з практики;
- своєчасне оформлення відгуку і попередня оцінка роботи здобувача на практиці на підставі перевірки звіту з практики, результатів виконання індивідуального завдання та інших документів з практики;
- здійснення, у разі необхідності, разом з керівником-організатором практики від кафедри, вибіркового контролю за проходженням практики здобувачів безпосередньо на базі практики.

2.3 Обов'язки здобувача вищої освіти

Здобувачі вищої освіти при проходженні науково-дослідної практики зобов'язані:

- до початку практики на настановних зборах, а далі в індивідуальному порядку, одержати від керівника практики консультації щодо оформлення всіх необхідних документів;
- систематично працювати над виконанням завдань за програмою практики,
- у повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені програмою практики, зазначені у індивідуальному графіку проходження практики та вказівками безпосереднього керівника;
- висвітлити результати виконаної роботи та оформити їх у звіті про проходження практики;
- своєчасно надати на кафедру звітні документи та у належний термін захистити матеріали практики

2.4. Тематичний план проходження практики

Науково-дослідна практика має на меті освоєння магістром методики проведення всіх етапів науково-дослідних робіт – від постановки завдань дослідження до апробації його результатів.

Вона спрямована на глибоке і системне дослідження тематики магістерської роботи, осмислення наукових термінів і категорій, дослідження стану галузі, до якої належить майбутній об'єкт дослідження.

Основним документом, який регламентує проходження практики і видається студенту перед її проходженням є тематичний план проходження практики (табл.1).

Таблиця 1

Тематичний план проходження практики

№ п/п	Зміст роботи
-------	--------------

Робочу програму розробив доцент кафедри УПС Шабалин Д.М.

1	Структура практики, документація практики. Вивчення завдань практики, форм і методів науково-дослідної роботи. Остаточне узгодження заявки та завдання на науково-дослідну частину кваліфікаційної роботи.
2	Формування структури науково-дослідної частини кваліфікаційної роботи. Знайомство з нормативною документацією кваліфікаційної роботи. Формування структури кваліфікаційної роботи.
3	Вибір методології дослідження та методів наукового дослідження. Вибір певних методологічних інструментів дослідження обраної проблеми. Вибір загальнонаукових та спеціальних методів дослідження обраної проблеми. Аналіз та критика інших методологічних підходів до вирішення зазначеної наукової проблеми.
4	Формулювання наукової гіпотези дослідження. Пошук аргументації для наукової гіпотези. Виявлення «робочих» понять для доведення наукової гіпотези. Формулювання концепції дослідження
5	Вивчення та аналіз джерельної бази з обраної наукової теми. Визначення обсягу необхідних матеріалів для дослідження. Типологізація джерельної бази наукового дослідження. Аналіз та наукова критика джерельної бази. Формулювання аргументів на користь власної наукової позиції.
6	Викладення основного матеріалу дослідження. Структурування наявного матеріалу, який доводить наукову гіпотезу дослідження відповідно до заявлених наукових завдань. Викладення основного матеріалу дослідження. Формулювання висновків. Формування наукового апарату.
7	Підготовка апробаційної публікації за результатами практики. Викладення основних результатів наукового дослідження в апробаційній публікації (тезах або доповіді) на звітній конференції за результатами практики.
8	Необхідне бібліографічне оформлення апробаційної публікації за прийнятими стандартами.
9	Підготовка підсумкових звітних матеріалів за результатами науково-дослідної практики. Остаточне заповнення щоденника практики.
10	Оформлення звіту про проходження практики

Перед початком науково-дослідної практики здобувачі отримують індивідуальні завдання з метою набуття під час практики умінь та навичок самостійного розв'язання науково-дослідних і науково-практичних проблем у галузі психології. Матеріали, отримані студентом під час виконання індивідуального завдання науково-дослідної практики, можуть бути в подальшому використані при написанні магістерської роботи, для підготовки доповідей на конференціях, статей та інших цілей.

Виконання здобувачами індивідуальних завдань активізує їхнє творче мислення, підвищує ініціативу і здатність самостійно аналізувати та узагальнювати підсумки роботи й робить проходження практики більш конкретним та

Робочу програму розробив доцент кафедри УПС Шабалин Д.М.

цілеспрямованим. Приблизний перелік індивідуальних завдань: – засвоєння нових методів науково-дослідної роботи; – складання літературного огляду за темою досліджень; – підготовка демонстраційного матеріалу; – обробка кількісних показників результатів досліджень; Зміст індивідуальних завдань конкретизується

3 ПІДСУМКИ ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ

3.1 Програмні результати практики

У результаті проходження практики здобувачі вищої освіти повинні досягти такі програмні результати навчання (ПРН):

ПР1. Здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно важливих знань із різних джерел із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій

ПР3. Узагальнювати емпіричні дані та формулювати теоретичні висновки.

ПР7. Доступно і аргументовано представляти результати досліджень у письмовій та усній формах, брати участь у фахових дискусіях.

ПР8. Оцінювати ступінь складності завдань діяльності та приймати рішення про звернення за допомогою або підвищення кваліфікації.

ПР9. Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності.

ПР10. Здійснювати аналітичний пошук відповідної до сформульованої проблеми наукової інформації та оцінювати її за критеріями адекватності

ПР11. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.

3.2. Інформація про порядок підведення підсумків практики

Після закінчення науково-дослідної практики здобувач повинен подати на кафедру:

- звіт про проходження практики;
- щоденні нотатки проходження практики;
- план-графік проходження практики;
- відгук, наданий йому керівником практики.

Звітність з практики подається на кафедру управління професійною освітою у письмовому вигляді і містить матеріали про виконання програми практики, з відповідною оцінкою та підписом керівника практики.

Оцінка з практики повинна включати не тільки повноту і якість зібраних матеріалів, але і рівень навичок та вмінь, які отримав студент під час проходження практики.

Оцінка за науково-дослідну практику вноситься до залікової відомості та до залікової книжки здобувача за підписом керівника практики.

Здобувачу, який не виконав програму практики з поважних, підтверджених документально причин, може бути надано право її повторного проходження за індивідуальним графіком.

Здобувач, який не виконав програму практики з неповажних причин або за

підсумками її повторного проходження отримав незадовільну оцінку, відраховується з університету.

Захищений звіт з науково-дослідної практики списується за відповідним актом та зберігається в архіві кафедри протягом одного року.

Звіт керівника практики за її підсумками подається завідувачу кафедри в письмовому вигляді із зауваженнями та пропозиціями та зберігається на кафедрі три роки.

Підсумки науково-дослідної практики обговорюються на засіданні кафедри, а загальні підсумки всіх практик підводяться на вченій раді інституту.

3.3 Форма звітності

Результати проходження практики студент оформляє як письмовий звіт. Звіт являє собою систематизований і послідовний опис всіх процесів і освітлює всі інші питання, передбачені програмою практики.

До звіту включаються: титульний лист, зміст, де зазначаються назви всіх розділів і підрозділів звіту; основна частина; список використаних джерел; додатки.

Основна частина звіту ділиться на розділи, перелік і послідовність яких визначаються змістом програми практики. Важливо, щоб облікові реєстри, таблиці, схеми, малюнки були точними, достовірними і добре сприймалися.

Основна частина звіту має містити відомості про виконання студентом усіх розділів програми практики, індивідуального завдання та результати самостійної роботи.

Текст слід писати на одній сторінці аркуша, залишаючи зліва поле шириною 3 см., справа - 1 см., зверху - 2 см., знизу - 2 см. Звіт складається з 40 -50 сторінок формату А-4, шрифт Times New Roman 14, через 1,5 міжрядкових інтервали.

Всі сторінки роботи повинні бути пронумеровані у правому верхньому куті сторінки арабськими цифрами. Нумерація повинна бути суцільною від титульного аркуша до останньої сторінки. На титульному аркуші номер не проставляється.

Зміст розміщується на наступній сторінці, після титульного аркуша. У ньому наводяться частини (розділи), параграфи і сторінки.

У примітках до тексту вказуються пояснювальні та додаткові матеріали. Якщо примітка тільки одна, то після слова «примітка» ставиться крапка. Примітка нумерується арабськими цифрами.

Виноски на літературні джерела вказуються порядковим номером за списком використаної літератури, що даються у квадратних дужках (наприклад, [13]). Якщо наводиться цитата, то в кінці після лапок ставиться порядковий номер джерела і номер сторінки, на якій розміщена цитата (наприклад, [1, с. 30]).

Малюнки розміщуються зразу після виноски в тексті і позначаються Рис., нумеруються арабськими цифрами і обов'язково мають назву.

Таблиці повинні бути простими і зрозумілими. Розміщуються після виноски на них у тексті і нумеруються. Слово «таблиця» разом з її номером розміщується під заголовком у правій стороні.

У таблицях обов'язково вказувати одиниці вимірювання. Якщо всі одиниці

Роботу програму розробив доцент кафедри УНУ Шаблій І.М.

виміру однакові для усіх показників, то одиниця виміру подається у заголовку.

Опис літературних джерел складається з таких елементів: прізвище та ініціали автора, повна назва роботи, видавництво, місце і рік видання, обсяг роботи або виноска на сторінку.

Літературні джерела групуються в алфавітному порядку за прізвищами авторів, основні матеріали - у хронологічному порядку. До списку літератури включається та література, яка безпосередньо використана при написанні роботи.

4. ІНФОРМАЦІЙНІ ДЖЕРЕЛА

4.1. Базові джерела

4.1.1 Дротянко Л.Г. Філософське та наукове знання в культурній свідомості постмодерну. Totallogy. Постнекласичні дослідження. Київ: ЦГО НАН України, 2001. 260 с.

4.1.2. Ладанюк А.П., Власенко Н.В. Методологія наукових досліджень. Навчальний посібник: Ліра-К, 2018, 352 с.

4.1.2. Медвідь В. Ю., Данько Ю. І., Коблянська І. І. Методологія та організація наукових досліджень (у структурно-логічних схемах і таблицях): навч. посіб. Суми: СНАУ, 2020. 220 с. ISBN 978-966-680-944-8

4.1.3 Рижко Л. Наукова творчість як феномен людської діяльності. Вісн. НАН України. 2003. №. С. 69-70. Сліпкань З.І. Наукові засади педагогічного процесу у вищій школі. К.: НПУ, 2000. 210 с.

4.1.4. Скрипченко О.В., Долинська Л.В., Огороднійчук З.В. та ін. Підручник. К.: Каравела, 2019. 464с.

4.1.5 Технологія наукових досліджень (схеми та приклади) [Текст] : навч. посіб. / [уклад. Дороніна М.С.] ; Харк. нац. екон. ун-т. [2-ге вид., виправл. і доповн.]. Харків : ІНЖЕК, 2006. 101 с.

4.1.6 Цоцюра С.В. Методологія, методика та інформаційні технології наукових досліджень [Текст] : конспект лекцій; Київ. нац. ун-т буд.-ва і архіт. Київ: КНУБА, 2004. 43 с.

4.2 Допоміжна література

4.2.1 Луценко О.Л. Психофізіологія: прикладні аспекти: навчально-методичний посібник. – Х.: ХНУ імені Каразіна, 2011.

4.2.2 Поліщук С. А. Методичний довідник з психодіагностики: Навчально-методичний посібник. Суми: Університетська книга, 2009. 440 с.

4.2.3 Татенко В. Методологія суб'єктно-вчинкового підходу: соціально-психологічний вимір. – К. : Міленіум, 2017. – 184 с

4.2.4 Gerald Corey (ed.). Theory and Practice of Counseling and Psychotherapy. Belmont, CA: Brooks/Cole. ISBN 9780534348236

5. ФОРМА ОЦІНЮВАННЯ ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ ЗГІДНО З ПОЛОЖЕННЯМ ПРО РСО

Роботу програму розробив доцент кафедри УНУ Шаблій І.М.

5.1. Порядок рейтингового оцінювання набутих знань та вмінь

5.1.1. Оцінювання окремих видів виконаної студентом навчальної роботи та набутих знань та вмінь здійснюється в балах відповідно до табл. 2.

Таблиця 2

Оцінювання окремих видів навчальної роботи студента

2 семестр		Мак кількість балів
Модуль №1		
Вид навчальної роботи	Мак кількість балів	
Підготовка тексту доповіді (виступу) для участі у науковій конференції за обраною проблематикою	18	
Підготовка наукової статті за обраним напрямом досліджень (друк статті бажаний)	30	
Виконання індивідуального завдання	40	
<i>Для допуску до захисту звіту з практики студент має набрати не менше 53 балів</i>		
Усього за модулем №1	88	
Семестровий диференційований залік: захист звіту з практики		12
Усього за 2 семестр		100

5.1.2. Оцінювання результатів виконання та захисту звіту з науково-дослідної практики здійснюється комісією, яку очолює завідувач кафедри. До складу комісії входять керівники практики від університету, викладачі кафедри.

Таблиця 4

Відповідність підсумкової семестрова модульна рейтингової оцінки в балах оцінці за національною шкалою

5.1.3. Виконаний вид навчальної роботи зараховується студенту, якщо він отримав за нього позитивну оцінку за національною шкалою (табл. 3).

Таблиця 3

Відповідність рейтингових оцінок за окремі види навчальної роботи в балах оцінкам за національною шкалою

Рейтингова оцінка в балах	
---------------------------	--

	Система менеджменту якості. Програма науково-дослідної практики	Шифр документа	СМЯ НАУ ПП 17.03(10)-01-2022
		стор. 15 з 21	

Робочу програму розробив доцент кафедри УТО Шабалин З.М.

Вивчення загальних відомостей про підприємство, як базу практики (загальна характеристика, форма власності, тенденції розвитку, система управління, організаційна структура підприємства)	Вивчення діяльності роботи структурних підрозділів НАУ (інститут, деканат, кафедра)	Виконання індивідуального завдання	Оцінка за національною шкалою
17-18	27-30	36-40	Відмінно
14-16	23-26	30-35	Добре
11-13	18-22	24-29	Задовільно
менше 11	менше 18	менше 24	Незадовільно

5.1.4. Сума рейтингових оцінок, отриманих студентом за окремі види виконаної навчальної роботи, становить підсумкову семестрову модульну рейтингову оцінку, яка виражається в балах та за національною шкалою відповідно до табл. 4.

Модуль №1	Оцінка за національною шкалою
79-88	Відмінно
66-78	Добре
53-65	Задовільно
менше 53	Незадовільно

5.1.5. Якщо студент успішно та своєчасно виконав передбачені в даному модулі всі види навчальної роботи (з позитивними за національною шкалою оцінками), то він допускається до захисту звіту з навчальної практики (табл. 5).

Таблиця 5

Відповідність рейтингових оцінок за результати захисту звіту з практики за національною шкалою

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою
11-12	Відмінно
9-10	Добре
7-8	Задовільно
менше 7	Незадовільно

5.1.6. У випадку отримання незадовільної оцінки за захист звіту з практики питання про його повторне складання вирішується в установленому порядку.

5.1.7. При повторному захисті звіту з практики максимальна величина залікової оцінки в балах, яку може отримати студент, дорівнює 10 (оцінці "Добре" за національною шкалою), тобто зменшується на два бали у порівнянні з наведеною в табл. 1.4 максимальною оцінкою.

5.1.8. Перескладання позитивної залікової оцінки з метою її підвищення не дозволяється.

5.1.9. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка з практики дорівнює сумі оцінок за виконання всіх видів робіт, передбачених програмою практики, та захист звіту з практики, і перераховується в оцінки за національною шкалою та шкалою ECTS (табл.6).

5.1.10. У випадку відсутності студента на семестровому диференційованому заліку з будь-яких причин (через не допуск, хворобу тощо), проти його прізвища у колонці "Підсумкова семестрова рейтингова оцінка" робиться запис "Не атестований".

Питання подальшого проходження студентом семестрового диференційованого заліку у цих випадках вирішується в установленому порядку.

5.1.11. Рейтингова система оцінювання з практики не передбачає оформлення відомостей модульного контролю. Для оформлення підсумків практики обов'язковими є лише відомості семестрового контролю.

5.1.12. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка в балах, за національною шкалою та за шкалою ECTS заноситься до заліково-екзаменаційної відомості, навчальної картки та залікової книжки студента.

У заліково-екзаменаційній відомості заповнюється лише колонка «Підсумкова семестрова оцінка» в балах, за національною шкалою та шкалою ECTS.

1.1.13. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка заноситься до залікової книжки та навчальної картки студента, наприклад, так: **92/Відм./А, 87/Добре/В, 79/Добре/С, 68/Задов./D, 65/Задов./Е** тощо.

Таблиця 6

Відповідність підсумкової семестрової рейтингової оцінки в балах оцінці за національною шкалою та шкалою ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
82 – 89	Добре	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
75 – 81		C	Добре (в загальному вірне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
67 – 74	Задовільно	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
60 – 66		E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
35 – 59	Незадовільно	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
1 – 34		F	Незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)

НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Навчально-науковий інститут неперервної освіти
Кафедра управління професійною освітою

ЗВІТ
з науково-дослідної практики
у сфері психології екстремальних і кризових ситуацій

здобувача вищої освіти 1 курсу
групи 102ПЕКС
спеціальність Психологія
ОПП «Психологія екстремальних і кризових
ситуацій»
Прізвище, ім'я, по-батькові

Керівник практики:

2022

Додаток 2

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН-ГРАФІК НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ ПРАКТИКИ

Дата		Види робіт
Початок	Закінчення	

Індивідуальне завдання:

Керівник практики: _____
(підпис)

ЗМІСТ ЗВІТУ

Вступ

1. Загальна характеристика бази практики
  2. Зміст та результати виконаних робіт
    - 2.1. Роботи за тематичним планом практики
    - 2.2. Індивідуальне завдання
  3. Зміст навчальних занять Висновки та пропозиції
- Відгук керівника практики

Робочу програму розробив доцент кафедри УТО Шаблій Л.М.
(Ф 03.02 – 04)

АРКУШ РЕЄСТРАЦІЇ РЕВІЗІЇ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Дата ревізії	Підпис	Висновок щодо адекватності

(Ф 03.02 – 03)

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

№ зміни	№ листа (сторінки)				Підпис особи, яка внесла зміну	Дата внесення зміни	Дата введення зміни
	Зміненого	Заміненого	Нового	Анульованого			

(Ф 03.02 – 32)

УЗГОДЖЕННЯ ЗМІН

	Підпис	Ініціали, прізвище	Посада	Дата
Розробник				
Узгоджено				
Узгоджено				
Узгоджено				